

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

586
02.05.2017

Biroul de muncă al Senatului
Bp 79 11.05.2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Codului penal (inclusiv privind falsificarea și contrafacerea)*, inițiată de domnul deputat PSD Iancu Iulian împreună cu un grup de parlamentari PSD (Bp. 79/2017).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul majorării pedepselor pentru următoarele infracțiuni: *neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă; zădărnicierea combaterii bolilor; infectarea apei, falsificarea sau substituirea de alimente ori alte produse; comercializarea de produse alterate.*

Totodată, se propune majorarea pedepsei pentru infracțiunea de falsificare în orice mod a mărcilor de titlu, a mărcilor de garanție sau a mărcilor de certificare prevăzută în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

II. Observații

1. Cadrul legislativ în materia dreptului penal a fost supus unui amplu proces de reformă, actele normative adoptate fiind rezultatul cooperării inter-instituționale, cu implicarea puterii executive (Ministerul Justiției, celelalte ministere și autorități cu

atribuții în domeniu), legislative și judecătorești (Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție). Astfel, domeniul dreptului penal a fost modificat în mod substanțial, prin adoptarea și intrarea în vigoare a noului *Cod penal (Legea nr. 286/2009)*, a *Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*.

2. Referitor la reglementarea infracțiunilor din *Codul penal* a căror pedeapsă se propune a fi majorată, se poate observa faptul că regimul sancționator pentru aceste infracțiuni a fost deja majorat, acolo unde s-a impus, prin chiar *Codul penal*, pentru armonizarea cu intervalele de pedeapsă prevăzute în tot cuprinsul *Codului penal*, astfel:

- cu privire la **art. 349** - *Neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă* – infracțiunea a preluat dispozițiile art. 37 din *Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare*, limitele de pedeapsă pentru varianta-tip a infracțiunii - alin. (1) au fost modificate față de reglementarea din legea specială (unde se prevedea o pedeapsă cu închisoarea de la un an la 2 ani, alternativ cu amenda) – minimul special a fost micșorat, iar maximul special a fost mărit, pentru armonizarea cu intervalele de pedeapsă prevăzute de *Codul penal*.

Infracțiunea fiind o infracțiune de pericol, sancționarea făptuitorului intervine indiferent de consecințele infracțiunii, fiind suficient să se facă dovada că s-a creat un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională.

În cazul în care, urmare a neluării măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă, s-au și produs accidente de muncă sau îmbolnăviri profesionale, s-a adoptat soluția concursului de infracțiuni și nu a unor infracțiuni complexe praeterintenționate, regimul sancționator fiind sever, deoarece, după cum se cunoaște, în cazul concursului de infracțiuni aplicarea unui spor de pedeapsă este obligatorie.

- în ceea ce privește **art. 352** - *Zădărnicierea combaterii bolilor* - alin. (1) a preluat dispozițiile art. 308 din *Codul penal* anterior, minimul special fiind majorat de la o luna la 6 luni; de asemenea s-a introdus și un alineat (2), care sancționează comiterea din culpă a faptei prevăzute la alin. (1);

- Măsurile prezentate la **art. 356** - *Infectarea apei* – preiau dispozițiile *Codului penal* anterior (art. 311), infracțiunea pedepsindu-se cu închisoarea de la unu la 5 ani.

Atunci când prin fapta de infectare a apei anumite persoane fizice au fost vătămate corporal ori și-au pierdut viața sau când s-a produs distrugerea unor plante sau moartea unor animale, infracțiunea de infectare a apei va intra în concurs cu infracțiunile al căror conținut este realizat (de exemplu, cu vătămarea corporală, cu omorul, cu distrugerea etc.), regimul sancționator fiind sever.

- referitor la **art. 357** - *Falsificarea sau substituirea de alimente ori alte produse* – au fost preluate dispozițiile *Codului penal* anterior (art. 313) pentru armonizarea cu intervalele de pedeapsă prevăzute de *Codul penal*; la infracțiunea de falsificare sau substituire de alimente ori alte produse, incriminare justificată de realitatea socială care a scos în evidență, mai ales, oferirea sau expunerea spre vânzarea de medicamente vătămătoare sănătății; limitele de pedeapsă au fost reduse

față de cele din *Codul penal* anterior¹, pentru armonizarea cu intervalele de pedeapsă prevăzute de *Codul penal*;

De precizat că, în ipoteza în care, prin falsificarea de alimente sau produse ori comercializarea de produse alterate, s-au produs vătămări ori aceste fapte au avut ca urmare moartea unei persoane, s-a adoptat soluția concursului de infracțiuni și nu a unor infracțiuni complexe praeterintenționate, regimul sancționator fiind sever, deoarece, în cazul concursului de infracțiuni aplicarea unui spor de pedeapsă este obligatorie.

- de asemenea, și în ce ce privește **art. 358 - Comercializarea de produse alterate** – au fost preluate dispozițiile *Codului penal* anterior (art. 313); s-a realizat incriminarea distinctă a preparării, oferirii sau expunerii spre vânzare de alimente, băuturi ori alte produse falsificate sau substituite, dacă sunt vătămătoare sănătății (art. 357 alin. (1) *Cod penal*) și a fetei de comercializare de produse alterate, respectiv alimente, băuturi, carne sau produse din carne, medicamente, cunoscând că sunt alterate și vătămătoare sănătății (art. 358 alin. (1) *Cod penal*); limitele de pedeapsă pentru faptele prevăzute la alin. (1) au fost reduse față de reglementarea anterioară și s-a introdus și pedeapsa alternativă a amenzii.

De precizat că, în ipoteza în care, prin comercializarea de produse alterate, s-au produs vătămări ale sănătății unei persoane ori aceste fapte au avut ca urmare moartea unei persoane, s-a adoptat soluția concursului de infracțiuni și nu a unor infracțiuni complexe praeterintenționate, regimul sancționator fiind sever, deoarece, în cazul concursului de infracțiuni aplicarea unui spor de pedeapsă este obligatorie.

3. Cu privire la propunerea de modificare a **art. 357 alin. (2) Cod penal** prin utilizarea sintagmei „*falsificarea sau substituirea altor mărfuri sau produse*” în locul sintagmei existente în text „*Prepararea, oferirea sau expunerea spre vânzare de medicamente contrafăcute sau substituite*”, subliniem faptul că în realitate se ajunge la o dezincriminare a faptelor sancționate în prezent la alin.(2), rămânând fără protecție penală prepararea, oferirea sau expunerea spre vânzare de medicamente contrafăcute sau substituite.

Mai mult decât atât, prin modificarea propusă se ajunge, contrar celor susținute în *Expunerea de motive*, la restrângerea sferei de aplicabilitate a infracțiunii, deoarece s-ar ajunge la sancționarea numai a „*falsificării și substituirii*”, or, *de lege lata*, sunt sancționate și faptele de „*preparare, oferire sau expunere spre vânzare*”.

4. Referitor la **art. 358 Cod penal**, prin modificarea propusă se ajunge, contrar celor susținute în *Expunerea de motive*, la stabilirea unui regim sancționator mai blând.

Așa cum am precizat la pct. 2, în ipoteza în care, prin comercializarea de produse alterate, s-au produs vătămări ale sănătății unei persoane ori aceste fapte au

¹ Reducerea pedepsei s-a făcut de către legiuitor avându-se în vedere aspecte precum: necesitatea reflectării în limitele legale de pedeapsă a ierarhiei firești a valorilor sociale care fac obiectul ocrotirii prin mijloace penale având în vedere faptul că instrumentul optim pentru o combatere eficientă a infracțiunilor nu este mărirea exagerată a pedepselor ci existența unui sistem sancționator proporțional cu gravitatea faptelor săvârșite, susținut de o aplicare promptă a acestor pedepse de către organele judiciare.

avut ca urmare moartea unei persoane, s-a adoptat soluția concursului de infracțiuni și nu a unor infracțiuni complexe praeterintenționate, regimul sancționator fiind sever, deoarece, după cum se cunoaște, în cazul concursului de infracțiuni aplicarea unui spor de pedeapsă este obligatorie.

5. În ceea ce privește majorarea limitelor de pedeapsă prevăzute la art.² 17 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2000*, apreciem că aceasta nu se justifică, regimul sancționator fiind în deplină concordanță cu cel general, stabilit de *Codul penal* – avem în vedere pedepsele stabilite pentru falsificarea de instrumente oficiale (art. 317 *Cod penal*), respectiv folosirea instrumentelor false (art. 318 *Cod penal*).

6. Raportat la cele menționate anterior, subliniem de asemenea faptul că legislația națională oferă deja cauze de agravare a răspunderii penale. Avem în vedere dispozițiile art. 77 din *Codul penal*, astfel:

„Art. 77. Circumstanțe agravante

Următoarele împrejurări constituie circumstanțe agravante:

- a) săvârșirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună;*
- b) săvârșirea infracțiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante;*
- c) săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri;*
- d) săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor;*
- e) săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;*
- f) săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii;*
- g) săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a profitat de situația prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgență;*
- h) săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.”*

Apreciem că practica ultimului deceniu a demonstrat că nu mărirea exagerată a limitelor de pedeapsă este soluția eficientă pentru combaterea criminalității.

Într-un stat de drept, întinderea și intensitatea represiunii penale trebuie să rămână în limite determinate, în primul rând, prin raportare la importanța valorii sociale

² „Art. 17. (1) Falsificarea în orice mod a mărcilor de titlu, a mărcilor de garanție proprie sau a mărcilor de certificare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.

(2) Folosirea mărcilor de titlu, a mărcilor de garanție proprie sau a mărcilor de certificare false ori folosirea unor mărci neînregistrate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.

(3) Bunurile care au aplicată o marcă falsă sau falsificată se confiscă.”

lezate pentru cei care înfrâng pentru prima oară legea penală, urmând să crească progresiv pentru cei care comit mai multe infracțiuni înainte de a fi definitiv condamnați și cu atât mai mult pentru cei aflați în stare de recidivă.

De altfel, noul *Cod penal* cuprinde un regim sancționator mai sever pentru concursul de infracțiuni și recidivă:

- în caz de concurs de infracțiuni, în privința pedepsei principale, s-a optat pentru sistemul absorbției în ipoteza în care pentru una dintre infracțiunile concurente s-a aplicat pedeapsa detențiunii pe viață, respectiv obligativitatea aplicării unui spor de 1/3 din celelalte pedepse în cazul infracțiunilor concurente.

- în materia tratamentului sancționator al recidivei, reglementarea a fost simplificată, recurgându-se la un cumul aritmetic în cazul recidivei postcondamnatorii, respectiv la majorarea legală a limitelor speciale de pedeapsă cu jumătate în cazul recidivei postexecutorii.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Sorin Mihai GRINDEANU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**

Președintele Senatului